

Nr 4

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt jämte motioner.

I en den 3 januari 1968 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 13, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att anta vid propositionen fogat förslag till förordning om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I syfte att motverka att investeringar i maskiner och andra döda inventarier i rörelse, jordbruk och skogsbruk av skattemässiga skäl uppskjuts i avvaktan på att mervärdeskatt införs framläggs i propositionen förslag om särskilt investeringsavdrag vid den statliga inkomsttaxeringen, motsvarande 10 % av kostnaden för inventarier som anskaffats under år 1968.

Det ovannämnda *författningsförslaget* är av följande lydelse.

**Förslag
till
Förordning**

om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under tiden den 1 januari—31 december 1968 anskaffar maskiner eller andra döda inventarier, avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för den förvärvskälla, vari verksamheten ingår, i den mån skatt enligt förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt utgått för inventarierna.

Avdraget skall göras vid 1969 års taxering eller, i fråga om anskaffning under beskattningsår för vilket taxering i första instans sker senare, vid denna taxering.

2 §.

Anskaffning anses ske när skriftligt avtal om förvärvet träffas eller, om sådant avtal icke träffas, när leveransen sker. Träffas skriftligt avtal om förvärvet under år 1968 och sker leverans samma år men hänför sig avtalet och leveransen till skilda beskattningsår, anses anskaffningen ske vid leveransen.

3 §.

Särskilt investeringsavdrag utgör tio procent av anskaffningskostnaden. Träffas skriftligt avtal om förvärvet under år 1968 för leverans efter utgången av året, utgör dock avdraget tio procent av det avtalade priset.

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes icke för inventarier med en beräknad varaktighetstid av högst tre år och ej heller för inventarier om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1968 och som enligt avtalet skall levereras efter utgången av år 1970.

Har investeringsfond enligt förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) eller motsvarande äldre förordningar i enlighet med beslut av Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen tagits i anspråk med avseende på viss tillgång eller har Kungl. Maj:t beslutat att förordningen den 5 juni 1963 (nr 216) om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen skall äga tillämpning med avseende på viss tillgång, åtnjutes icke särskilt investeringsavdrag för samma tillgång.

4 §.

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes endast om den skattskyldige framställer yrkande om sådant avdrag i allmän självdeklaration eller i därtill hörande bilaga och företer tillfredsställande utredning om den anskaffningskostnad för vilken avdrag skall beräknas. Avdrag åtnjutes icke med mindre sådan kostnad i förvärvskällan under år 1968 uppgått till minst 5.000 kronor.

5 §.

Har särskilt investeringsavdrag åtnjutits för inventarier om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1968 för leverans efter utgången av året, gäller följande. Har inventarierna icke levererats före utgången av år 1970, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, som innefattar den 31 december 1970, tillägg göras med belopp motsvarande en och en halv gång investeringsavdraget för inventarierna. Överlåtes eller nedlägges den förvärvskälla, vari inventarierna anskaffats, före utgången av år 1970 och innan inventarierna levererats, skall sådant tillägg göras vid taxeringen för det beskattningsår då förvärvskällan överlåtits eller nedlagts. Levereras inventarierna före utgången av år 1970 och är den slutliga anskaffningskostnaden lägre än det belopp på vilket investeringsavdraget beräknats, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, då leveransen skett, tillägg göras med femton procent av skillnaden. Tillägg enligt detta stycke göres vid inkomstberäkningen för förvärvskällan i fråga.

Riksskattenämnden får, om särskilda skäl föreligger, medge att tillägg enligt första stycket icke skall göras eller göras med lägre belopp. Mot riksskattenämndens beslut i sådant ärende får talan icke föras.

6 §.

I fråga om handels- eller kommanditbolag beräknas särskilt investeringsavdrag och tillägg enligt 5 § för bolaget som sådant.

7 §.

Närmare bestämmelser för tillämpningen av denna förordning meddelas av Konungen.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 628 av herrar *Bengtson* och *Dahlén* samt II: 802 av herrar *Hedlund* och *Wedén*, vari hemställts,

A. att riksdagen

1) vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 13 måtte besluta dels att giltighetstiden bestämmas till tiden den 1 januari—den 30 juni 1968 och dels att den i 4 § angivna lägsta anskaffningskostnaden för rätt till särskilt investeringsavdrag bestämmas till 3 000 kr.,

2) måtte besluta att allmän varuskatt inte skall gälla för anskaffning av maskiner och inventarier fr. o. m. den 1 juli 1968,

3) måtte beakta vad i övrigt anförts i motionerna,

B. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderliga författningstexter; ävensom

II) de likalydande motionerna I: 645 av herrar *Stefanson* och *Åkerlund* samt II: 794 av herr *Bengtson* i Solna m. fl., vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 13 måtte besluta nedan angiven lydelse av 1, 3 och 5 §§ i den föreslagna förordningen om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under tiden den 1 januari—31 december 1968 anskaffar maskiner eller andra döda inventarier, avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för den förvärvskälla, vari verksamheten ingår, i den mån skatt enligt förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt utgått för *inventarierna*.

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under tiden den 1 januari—31 december 1968 anskaffar *byggnader*, maskiner eller andra döda inventarier, avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för den förvärvskälla, vari verksamheten ingår, i den mån skatt enligt förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt *kan förutsättas ha utgått för tillgångarna*.

(Kungl. Maj:ts förslag)

Avdraget skall — — — denna taxering.

3 §.

Särskilt investeringsavdrag — — — avtalade priset.

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes icke för *inventarier* med en beräknad varaktighetstid av högst tre år och ej heller för *inventarier* om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1968 och som enligt avtalet skall levereras efter utgången av år 1970.

Har investeringsfond — — — samma tillgång.

5 §.

Har särskilt investeringsavdrag åtnjutes för *inventarier* om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1968 för leverans efter utgången av året, gäller följande. Har *inventarierna* icke levererats före utgången av år 1970, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, som innefattar den 31 december 1970, tillägg göras med belopp motsvarande en och en halv gång investeringsavdraget för *inventarierna*. Överlättes eller nedlägges den förvärvskälla, vari *inventarierna* anskaffats, före utgången av år 1970 och innan *inventarierna* levererats, skall sådant tillägg göras vid taxeringen för det beskattningsår då förvärvskällan överlätits eller nedlagts. Levereras *inventarierna* före utgången av år 1970 och är den slutliga anskaffningskostnaden lägre än det belopp på vilket investeringsavdraget beräknats, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, då leveransen skett, tillägg göras med femton procent av skillnaden. Tillägg enligt detta stycke göres vid inkomstberäkningen för förvärvskällan i fråga.

Riksskattenämnden får, — — — icke föras.

(Föreslagen lydelse)

Avdraget skall — — — denna taxering.

3 §.

Särskilt investeringsavdrag — — — avtalade priset.

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes icke för *tillgångar* med en beräknad varaktighetstid av högst tre år och ej heller för *tillgångar* om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1968 och som enligt avtalet skall levereras efter utgången av år 1970.

Har investeringsfond — — — samma tillgång.

5 §.

Har särskilt investeringsavdrag åtnjutes för *tillgångar* om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1968 för leverans efter utgången av året, gäller följande. Har *tillgångarna* icke levererats före utgången av år 1970, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, som innefattar den 31 december 1970, tillägg göras med belopp motsvarande en och en halv gång investeringsavdraget för *tillgångarna*. Överlättes eller nedlägges den förvärvskälla, vari *tillgångarna* anskaffats, före utgången av år 1970 och innan *tillgångarna* levererats, skall sådant tillägg göras vid taxeringen för det beskattningsår då förvärvskällan överlätits eller nedlagts. Levereras *tillgångarna* före utgången av år 1970 och är den slutliga anskaffningskostnaden lägre än det belopp på vilket investeringsavdraget beräknats, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, då leveransen skett, tillägg göras med femton procent av skillnaden. Tillägg enligt detta stycke göres vid inkomstberäkningen för förvärvskällan i fråga.

Riksskattenämnden får, — — — icke föras.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härför återfinns på s. 4—5 i propositionen.

Motionerna

I *motionerna I: 628* och *II: 802* framhåller motionärerna bl. a. att det med hänsyn till sysselsättningsläget och konjunkturerna är synnerligen angeläget att stimulera sysselsättningen under första halvåret 1968. För att nå en snabbare verkande stimulans på sysselsättningsläget föreslås därför i motionerna att det föreslagna särskilda investeringsavdraget om 10 % vid den ställiga beskattningen för maskiner och inventarier skall begränsas till att gälla första halvåret 1968 och således upphöra i och med halvårsskiftet. I anslutning härtill föreslår motionärerna att omsättningsskatten på företagens investeringsvaror avskaffas från samma tidpunkt, dvs. den 1 juli 1968, i stället för den av finansministern föreslagna tidpunkten den 1 januari 1969. Härigenom nås samma syfte som avsetts med investeringsavdraget, nämligen att motverka uppskjutande av investeringar i avvaktan på mervärdeskattens införande. Men genom den av motionärerna förordade konstruktionen uppnås en förskjutning av beställningar och investeringar till första halvåret 1968, vilket de finner önskvärt från konjunktursynpunkt.

Den statsfinansiella nettoeffekten av förslaget beträffande investeringsavdraget och omsättningsskatten på investeringsvarorna kan uppskattas till ca 300 milj. kr. Då har ingen hänsyn tagits till att de föreslagna åtgärderna kommer att utöva en höjande verkan på produktion och sysselsättning, varigenom skatteunderlaget ökas och behovet av arbetsmarknadspolitiska åtgärder minskas.

Till stöd för yrkandet i *motionerna I: 645* och *II: 794* anförs i huvudsak följande. Den investeringsförskjutning som mervärdeskattens införande kan förväntas medföra torde gälla både investeringar i maskiner och inventarier och, sannolikt i än högre grad, investeringar i byggnader. Ett företag, som överväger att uppföra exempelvis en fabriksbyggnad, kan uppnå väsentliga fördelar genom att uppskjuta investeringen till efter utgången av år 1968. Sker investeringen under innevarande år, kommer den att belastas av allmän varuskatt som företaget inte kan avlyfta. Om investeringen uppskjutes till 1969 eller senare, kommer den att beläggas med en mervärdeskatt, som i motsats till varuskatten inte utgör någon reell belastning för den som gör investeringen, eftersom mervärdeskatten får avräknas mot den utgående skattepliktiga omsättningen. Det rör sig här ej sällan om stora skattebelopp. En fabriksbyggnad, som kostar 1 milj. kr. varav materialandelen utgör 600 000 kr., träffas vid nuvarande skattesats av en indirekt beskattning som kan beräknas till ca 60 000 kr. Exemplet visar att avlyft-

ningsrätten i mervärdeskattesystemet kommer att väga tungt vad gäller investeringar i byggnader. Inom byggnadsindustrin har redan nu förmärkts en tendens från beställarsidan att — med hänsyn till den aviserade omläggningen av skattesystemet — uppskjuta planerade byggnadsarbeten till efter utgången av 1968.

Från konjunkturpolitisk och samhällsekonomisk synpunkt ter sig en förskjutning av byggnadsinvesteringarna lika litet önskvärd som en förskjutning av maskininvesteringarna. En nedgång av industriinvesteringarna i byggnader och anläggningar under innevarande år med en motsvarande ansvällning efter årsskiftet utgör en betydande arbetsmarknadsolägenhet. Det är angeläget att de investeringar som planerats till innevarande år verkligen kommer till stånd. Dels höjer de sysselsättningsnivån allmänt och dels ger de en jämnare sysselsättning inom byggnadsbranschen. En av skatte-skal betingad arbetslöshet under 1968 bör undvikas.

Utskottet

Genom den i årets finansplan aviserade övergången från omsättningsskatt till mervärdeskatt den 1 januari 1969 kommer näringslivet att befrias från omsättningsskatt på bl. a. investeringsvaror. För att motverka att investeringar i maskiner och inventarier av skattemässiga skäl uppskjuts i avvaktan på mervärdeskattereformen föreslås i propositionen att skattskyldiga, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under år 1968 anskaffar maskiner och andra döda inventarier för stadigvarande bruk i verksamheten, skall medges ett särskilt investeringsavdrag vid taxeringen till statlig inkomstskatt med belopp motsvarande 10 % av anskaffningskostnaden. Som förutsättning för rätt till avdrag skall gälla att allmän varuskatt erlagts för de anskaffade maskinerna och inventarierna samt att kostnaden uppgått till minst 5 000 kr. Det särskilda investeringsavdraget beräknas medföra ett inkomstbortfall för budgetåret 1968/69 med 150 milj. kr.

I motionerna I: 628 och II: 802 yrkas bl. a. att giltighetstiden för det särskilda investeringsavdraget begränsas till första halvåret 1968, och att omsättningsskatten på investeringsvaror avskaffas fr. o. m. den 1 juli 1968. Som motivering för yrkandena anföras angelägenheten av att sysselsättning- en stimuleras särskilt under första halvåret 1968 och att maskininvestering- arna inte uppskjuts till tiden efter mervärdeskattens införande. Den stats- finansiella nettoeffekten av förslagen uppskattas i motionerna till ca 300 milj. kr.

Från konjunkturpolitisk synpunkt är en av mervärdeskattereformen be- tingad förskjutning av maskininvesteringarna givetvis inte önskvärd. För- slaget i propositionen syftar därför till att uppnå en jämnare fördelning av dessa investeringar mellan åren 1968 och 1969. Vid ställningstagandet

till motionärernas förslag beträffande investeringsavdraget och slopandet av omsättningsskatten på investeringsvarorna kan emellertid ifrågasättas, om fördelarna med investeringsavdraget från företagsekonomiska synpunkter är så stora, att man härigenom skulle kunna åstadkomma en mer avsevärd tidigareläggning av maskinanskaffningarna och beställningarna till första halvåret 1968. Om så likväl skulle vara fallet kan man — med hänsyn till den relativt korta tid, som enligt motionärernas förslag står till buds för planläggningen av investeringarna — inte bortse från riskerna för mindre rationella investeringsurval inom de delar av näringslivet, som i allmänhet inte planerar sina investeringar på längre sikt. På grund härav och med hänsyn till det skattebortfall, som motionärernas förslag skulle föranleda under det närmaste budgetåret, har utskottet inte ansett sig kunna tillstyrka motionerna I: 628 och II: 802 i berörda delar.

I motionerna I: 645 och II: 794 yrkas att särskilt investeringsavdrag också skall få åtnjutas för investeringar i byggnader. Motionärerna befarar att en med anledning av mervärdeskattereformen redan förmärkt nedgång av industriinvesteringarna i byggnader och anläggningar med en motsvarande ansvällning efter årsskiftet 1968/69 kommer att medföra betydande olägenheter på arbetsmarknaden.

Genom olika åtgärder uppnåddes en exceptionellt snabb produktionsutveckling inom byggsektorn förra året. I finansplanen beräknas den totala byggnadsverksamheten öka under år 1968 med ca 2 %. Den ytterligare ökning av byggnadsproduktionen, som skulle bli följd av motionärernas förslag, skulle svårligen kunna realiseras med de reella resurser, som f. n. står till byggsektorns förfogande. Härigenom skulle också den relativa balans, som hittills uppnåtts på byggarbetsmarknaden, allvarligt äventyras. Skulle byggarbetskraften mot förmodan inte kunna sysselsättas i samma utsträckning som förra året, torde byggnadsproduktionen relativt snabbt kunna ökas genom igångsättning av redan planerade byggnadsobjekt, som hittills måst uppskjutas. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna I: 645 och II: 794.

I detta sammanhang vill utskottet i förtydligande syfte uttala, att anskaffande av fasta maskiner, dvs. objekt som vid fastighetstaxeringen skall åsättas särskilt maskinvärde, berättigar till investeringsavdrag med hänsyn till att de belastas med allmän varuskatt på samma sätt som övriga maskiner.

I motionerna I: 628 och II: 802 yrkas också att den sammanlagda anskaffningskostnad för maskiner och andra döda inventarier, som enligt förslaget berättigar till särskilt investeringsavdrag, skall bestämmas till 3 000 i stället för i propositionen föreslagna 5 000 kr.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att den i propositionen föreslagna värdegränsen på 5 000 kr. kommer att utestänga många mindre företagare och jordbrukare från rätten till särskilt investeringsavdrag. Med hänsyn till det samhällsekonomiska intresset av att inte heller sådana närings-

idkare av skatteskäl uppskjuter maskininvesteringarna till år 1969 tillstyrker utskottet motionerna I: 628 och II: 802 i denna del. Detta föranleder en ändring av 4 § i författningsförslaget.

Det särskilda investeringsavdraget skall enligt förslaget i propositionen beräknas på kostnaden för under år 1968 anskaffade maskiner och inventarier. Anskaffningen skall anses ha skett, när skriftligt avtal om förvärvet träffats, även om leveransen och betalningen sker efter utgången av år 1968. Av 1 § i författningsförslaget framgår att som förutsättning för rätt till särskilt investeringsavdrag skall gälla att allmän varuskatt »utgått» för inventarierna.

Om leveransavtal träffas under år 1968 men likvid erläggs först under senare år, bör köparen enligt utskottets mening kunna erhålla särskilt investeringsavdrag under förutsättning att han vid den inkomsttaxering, då avdrag yrkas, visar att skatt enligt förordningen om allmän varuskatt skulle utgå för de anskaffade inventarierna enligt de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för avtalets ingående. Utskottet föreslår därför i förtydligande syfte att ordet »utgått» i 1 § utbyts mot ordet »utgår».

För att i möjligaste mån förhindra inte önskvärda tröskeeffekter av den föreslagna lagstiftningen och att redan ingångna leveransavtal annulleras eller framdateras i syfte att uppnå största möjliga fördelar vid beskattningen föreslår utskottet dessutom att näringsidkare, som träffat skriftligt avtal om anskaffning av inventarier under år 1967 för leverans år 1968 skall äga rätt till särskilt investeringsavdrag. En bestämmelse av denna innebörd bör intas såsom ett nytt andra stycke i 1 §. Utskottets förslag föranleder även vissa kompletteringar av bestämmelserna i 2 och 5 §§.

I sistnämnda paragraf har en omformulering av författningstexten dessutom gjorts, så att bestämmelserna om återföring till beskattning av tidigare åtnjutet investeringsavdrag blir tillämpliga inte endast när avtal ingåtts om leverans efter utgången av avtalsåret utan även i andra fall när leverans skett efter utgången av sistnämnda år, t. ex. på grund av säljarens dröjsmål.

I detta sammanhang har utskottet inte haft möjlighet att ta ställning till de övergångsbestämmelser, som blir erforderliga för att förhindra att skattskyldig kommer i åtnjutande av både investeringsavdrag och avdragsrätt enligt mervärdeskattesystemet. Utskottet förutsätter emellertid att bestämmelserna blir så enkla och lättillämpliga som möjligt utan att de skattskyldigas eller de berörda myndigheternas intressen åsidosättes.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

- 1) att riksdagen antar det vid proposition nr 13 fogade förslaget till förordning om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt med de ändringar, att 1, 2,

4 och 5 §§ erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under tiden den 1 januari—31 december 1968 anskaffar maskiner eller andra döda inventarier, avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för den förvärvskälla, vari verksamheten ingår, i den mån skatt enligt förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt *utgått* för inventarierna.

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under tiden den 1 januari—31 december 1968 anskaffar maskiner eller andra döda inventarier, avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för den förvärvskälla, vari verksamheten ingår, i den mån skatt enligt förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt *utgår* för inventarierna.

Vad som sägs i föregående stycke äger också tillämpning om skriftligt avtal rörande anskaffning av inventarier träffats under tiden den 1 januari—31 december 1967 för leverans under år 1968.

Avdraget skall — — — — — denna taxering.

2 §.

Anskaffning anses ske när skriftligt avtal om förvärvet träffas eller, om sådant avtal icke träffas, när leveransen sker. Träffas skriftligt avtal om förvärvet under år 1968 och sker leverans *samma* år men hänför sig avtalet och leveransen till skilda beskattningsår, anses anskaffningen ske vid leveransen.

Anskaffning anses ske när skriftligt avtal om förvärvet träffas eller, om sådant avtal icke träffas, när leveransen sker. Träffas skriftligt avtal om förvärvet under år 1967 eller 1968 och sker leverans *sistnämnda* år men hänför sig avtalet och leveransen till skilda beskattningsår, anses anskaffningen ske vid leveransen.

4 §.

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes endast om den skattskyldige framställer yrkande om sådant av-

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes endast om den skattskyldige framställer yrkande om sådant av-

(Kungl. Maj:ts förslag)

drag i allmän självdeklaration eller i därtill hörande bilaga och företer tillfredsställande utredning om den anskaffningskostnad för vilken avdrag skall beräknas. Avdrag åtnjutes icke med mindre sådan kostnad i förvärvskällan under år 1968 uppgått till minst 5 000 kronor.

(Utskottets förslag)

drag i allmän självdeklaration eller i därtill hörande bilaga och företer tillfredsställande utredning om den anskaffningskostnad för vilken avdrag skall beräknas. Avdrag åtnjutes icke med mindre sådan kostnad i förvärvskällan under år 1968 uppgått till minst 3 000 kronor.

5 §.

Har särskilt investeringsavdrag åtnjutits för inventarier om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1968 för leverans efter utgången av året, gäller följande. Har inventarierna icke levererats före utgången av år 1970, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, som innefattar den 31 december 1970, tillägg göras med belopp motsvarande en och en halv gång investeringsavdraget för inventarierna. Överlåtes eller nedlägges den förvärvskälla, vari inventarierna anskaffats, före utgången av år 1970 och innan inventarierna levererats, skall sådant tillägg göras vid taxeringen för det beskattningsår då förvärvskällan överlåtits eller nedlagts. Levereras inventarierna före utgången av år 1970 och är den slutliga anskaffningskostnaden lägre än det belopp på vilket investeringsavdraget beräknats, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, då leveransen skett, tillägg göras med femton procent av skillnaden. Tillägg enligt detta stycke göres vid inkomstberäkningen för förvärvskällan i fråga.

Har särskilt investeringsavdrag åtnjutits för inventarier om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1967 eller 1968 och har leverans skett först efter utgången av sistnämnda år, gäller följande. Har inventarierna icke levererats före utgången av år 1970, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, som innefattar den 31 december 1970, tillägg göras med belopp motsvarande en och en halv gång investeringsavdraget för inventarierna. Överlåtes eller nedlägges den förvärvskälla, vari inventarierna anskaffats, före utgången av år 1970 och innan inventarierna levererats, skall sådant tillägg göras vid taxeringen för det beskattningsår då förvärvskällan överlåtits eller nedlagts. Levereras inventarierna före utgången av år 1970 och är den slutliga anskaffningskostnaden lägre än det belopp på vilket investeringsavdraget beräknats, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, då leveransen skett, tillägg göras med femton procent av skillnaden. Tillägg enligt detta stycke göres vid inkomstberäkningen för förvärvskällan i fråga.

Riksskattenämnden får, — — — — — icke föras.

- 2) att riksdagen avslår
  - a) motionerna I: 628 och II: 802, i den mån de inte kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt,
  - b) motionerna I: 645 och II: 794.

Stockholm den 20 februari 1968

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson (s), Einar Eriksson (s), fröken Ranmark (s)*, herrar Yngve Nilsson (h), Wärnberg (s), Gösta Jacobsson (h), Paul Jansson (s), Erik Filip Petersson (fp), Mattsson (cp)* och Tistad (fp); samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås (h), Gustafson i Göteborg (fp), Engkvist (s)*, Vigelsbo (cp), Andersson i Essvik (s), Kristenson (s), Carlstein (s), Larsson i Umeå (fp) och Wiklund i Härnösand (s).

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

1) av herrar Erik Filip Petersson (fp), Mattsson (cp), Tistad (fp), Gustafson i Göteborg (fp), Vigelsbo (cp) och Larsson i Umeå (fp), som anser dels att det avsnitt i utskottets yttrande, som börjar på s. 6 med »Från konjunkturpolitisk» och slutar på s. 7 med »berörda delar» bort ha följande lydelse:

»Det är angeläget att en av mervärdeskatteformen betingad förskjutning av maskininvesteringarna till 1969 motverkas. Under första halvåret 1968 behövs i stället ytterligare åtgärder för att stimulera sysselsättningen. Genom att möjligheten att med utnyttjande av det särskilda investeringsavdraget göra beställning för leverans senast 1970 enligt utskottets förslag upphör den 1 juli kan en viss från konjunkturpolitisk synpunkt gynnsam förskjutning av investeringarna till första hälften av 1968 erhållas inom de företag som kan utnyttja avdragsrätten. För att uppnå en stimulanseffekt också för de företag, som saknar avdragsmöjlighet på grund av otillräckligt överskott på rörelsen, bör denna åtgärd koordineras med avskaffandet av omsättningsskatten på investeringsvaror från och med halvårsskiftet. Under i övrigt lika förutsättningar bör en kombination av investeringsavdrag under första halvåret och avskaffande av omsättningsskatten på investeringsvaror

därefter leda till en jämnare fördelning av investeringarna mellan 1968 och 1969 än förslaget i propositionen.

Med hänsyn till de gynnsamma samhällsekonomiska verkningarna tillstyrker utskottet motionerna I: 628 och II: 802 i denna del.»

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1) att riksdagen med bifall till motionerna I: 628 och II: 802 antar det vid proposition nr 13 fogade förslaget till förordning om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt med de ändringar, att 1, 2, 4 och 5 §§ erhåller följande lydelse:

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under tiden den 1 januari—30 juni 1968 anskaffar maskiner eller andra döda inventarier, avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för den förvärvskälla, vari verksamheten ingår, i den mån skatt enligt förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt *utgår* för inventarierna.

Vad som — — — (= utskottet s. 9) — — — år 1968.

Avdraget skall — — — denna taxering.

2 §.

Anskaffning anses — — — (= utskottet s. 9) — — — vid leveransen.

4 §.

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes endast om den skattskyldige framställer yrkande om sådant avdrag i allmän självdeklaration eller i därtill hörande bilaga och företer tillfredsställande utredning om den anskaffningskostnad för vilken avdrag skall beräknas. Avdrag åtnjutes icke med mindre sådan kostnad i förvärvskällan under *tiden den 1 januari—30 juni 1968* uppgått till minst 3 000 kronor.

5 §.

Har särskilt — — — (= utskottet s. 10) — — — i fråga.

Riksskattenämnden får, — — — icke föras.

2) att riksdagen med bifall till motionerna I: 628 och II: 802 antar följande

Förslag
till
Förordning
angående ändring i förordningen den 1 december 1959 (nr 507)
om allmän varuskatt

Härigenom förordnas, att 13 §, 18 § 3 mom. och 69 § förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt samt anvisningarna till 18 § samma förordning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Utskottets förslag)

13 §.

Skattskyldighet föreligger icke

a) vid tillhandahållande av skattepliktiga varor och tjänsteprestationer samt uttag ur rörelse av skattepliktiga varor i allenast ringa omfattning,

b) vid tjänsteprestation med avseende å kläder eller andra textilvaror, där den som utför prestationen icke har fast driftställe för verksamheten,

c) vid försäljning eller uttag av till driften hörande maskiner, inventarier och dylikt.

Skattskyldighet föreligger icke

a) vid tillhandahållande av skattepliktiga varor och tjänsteprestationer samt uttag ur rörelse av skattepliktiga varor i allenast ringa omfattning,

b) vid tjänsteprestation med avseende å kläder eller andra textilvaror, där den som utför prestationen icke har fast driftställe för verksamheten,

c) vid försäljning eller uttag av till driften hörande maskiner, inventarier och dylikt,

d) vid försäljning eller uttag av maskiner eller andra döda inventarier, avsedda för stadigvarande bruk i rörelse, jordbruk eller skogsbruk.

Skattskyldighet föreligger — — — överstiger 1 800 kilogram.

18 §.

3 m o m. Skatt beräknas — — — fabriksstillverkad betongmassa.

Skatt beräknas enligt samma grunder i fråga om tillhandahållande eller uttag ur rörelse av komplett maskin eller annat komplett inventarium under förutsättning

(Nuvarande lydelse)

(Utskottets förslag)

att inventariets beskattningsvärde är lägst femhundra kronor,

att tillhandahållandet eller uttaget sker för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet,

samt att inventariet med hänsyn till sin varaktighet utgör sådan anläggningstillgång som normalt enligt punkt 3 a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen är föremål för årliga värdeminskningsskattdrag eller skulle varit föremål för sådana skattdrag, om inkomsten av verksamheten utgjort inkomst av rörelse.

Med tillhandahållande — — — yrkesmässig verksamhet.

(Se vidare anvisningarna.)

(Se vidare anvisningarna.)

69 §.

Skatten utgår med tio procent av beskattningsvärdet eller vid införsel till riket av vara som anges i 18 § 3 mom. med sex procent av detta värde. Den lägre skattesatsen gäller dock icke vid införsel i fall som avses i 6 § 2 mom. tulltaxeförordningen och ej heller vid införsel av maskin eller annat inventarium, vars värde beräknat enligt andra stycket understiger fyrahundrasjuttio kronor utan tillägg av den allmänna varuskatten.

Skatten utgår med tio procent av beskattningsvärdet. Vid införsel till riket av vara som anges i 18 § 3 mom. utgår dock skatten utom i fall som avses i 6 § 2 mom. tulltaxeförordningen med sex procent av beskattningsvärdet.

Beskattningsvärdet är — — — varuskatten inbegripen.

Vid bestämmande — — — liknande prestation.

Anvisningar

till 18 §.

Avdragsrätt enligt — — — allmän varuskatt.

Med material — — — ett år.

Till material — — — tvättjänst, s. k. utbytestvätt.

Med monteringsfärdiga — — — sätt färdigmonterade.

*(Nuvarande lydelse)**(Utskottets förslag)*

Till maskin eller annat inventarium som anges i 18 § 3 mom. andra stycket hänföres personbil och sådan med skåp-, stationsvagns- eller personbilskarosseri utrustad lastbil, vars tjänstevikt ej överstiger 1 800 kilogram, endast om den är avsedd att nyttjas i yrkesmässig trafik. Till maskin eller annat inventarium enligt 18 § 3 mom. andra stycket räknas även sådana delar, verktyg eller tillbehör som i normal omfattning tillhandahållas med inventariet. Detsamma gäller även annan del om den utgör ett komplett inventarium, t. ex. motor till en arbetsmaskin, och dess beskattningsvärde är lägst 500 kronor.

Vid tillämpning av 18 § 3 mom. andra stycket inräknas i den skattepliktiga omsättningen även vederlag för montering eller annat arbete med avseende på varan hos köparen. Vid tillhandahållande av fast maskin inräknas dock icke vederlag som är att hänföra till arbete direkt på fastighet, dvs. på mark eller byggnad.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1968.

---

3) att riksdagen avslår motionerna I: 645 och II: 794.

2) av herrar *John Ericsson* (s), *Einar Eriksson* (s), fröken *Ranmark* (s), herrar *Wärnberg* (s), *Paul Jansson* (s), *Engkvist* (s), *Andersson* i Essvik (s), *Kristenson* (s), *Carlstein* (s) och *Wiklund* i Härnösand (s), som anser dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 7 med »Utskottet delar» och slutar på s. 8 med »i författningsförslaget» bort ha följande lydelse:

»Normalt torde den statliga inkomstskatten för de näringsidkare, som omfattas av förslaget i propositionen, inte överstiga 40 %. Skattelättnaden

vid en maskinanskaffning på 3 000 kr. med rätt till 10 % investeringsavdrag kan med hänsyn därtill i normalfallet beräknas till 120 kr. En så relativt obetydlig skattelättnad är enligt utskottets uppfattning inte ägnad att nämnvärt stimulera näringsidkarna till maskininvesteringar. Utskottet avstyrker därför bifall till motionerna I: 628 och II: 802 också i denna del.»

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med avslag på motionerna I: 628 och II: 802 samt I: 645 och II: 794 antar det vid proposition nr 13 förgade förslaget till förordning om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt med de ändringar, att 1, 2 och 5 §§ erhåller följande lydelse:

1 §.

Fysisk eller — — — (= utskottet s. 9) — — — för inventarierna.

Vad som — — — (= utskottet s. 9) — — — år 1968.

Avdraget skall — — — denna taxering.

2 §.

Anskaffning anses — — — (= utskottet s. 9) — — — vid leveransen.

5 §.

Har särskilt — — — (= utskottet s. 10) — — — i fråga.

Riksskattenämnden får, — — — icke föras.

---

3) av herrar *Yngve Nilsson* (h), *Gösta Jacobsson* (h) och *Magnusson* i Borås (h).